

[Estrup]

for vi er nogle stykker, der kan huske, at CD tidligere har haft et forslag om obligatorisk overskudsdeling, og det er ganske morsomt at stifte bekendtskab med dette forslag, for forslagsstillerne i sin tid var den nuværende trafikminister, den nuværende kulturminister og den nuværende boligminister. Derfor må man tage regeringens enhed til efterretning; men man kan nok sætte et spørgsmålstegn ved den.

Når et forslag på kun tre linjer, som dette er, åbenbart kan skille vandene, må det være, fordi det peger på nogle væsentlige ting, og det føler jeg også vi har fået trukket op i debatten. Det peger på to væsentlige spørgsmål, nemlig på den ene side spørgsmålet om, hvorvidt en sådan overskudsdelingsordning skal være obligatorisk, og på den anden side fondsdannelsen i forbindelse med en sådan ordning. Det er to meget fundamentale spørgsmål; i sig selv er de tre linjer, der står i forslaget, ikke revolutionerende, men naturligvis ville en egentlig overskudsdelingsordning ændre mange ting. Det er også derfor, forslaget er fremsat.

Regeringens, og det vil sige arbejdsministerens, afvisning er heller ikke overraskende, om end den står i modsætning til den debat, der har været om forslaget. I dag går arbejdsministeren op på talerstolen og siger, at alt går så godt, og derfor skal vi sørge for, at det bliver ved med at gå godt, og vi må endelig ikke rokke ved noget. Da arbejdsministeren holdt sin tale for to år siden, var udtrykket lidt anderledes: alt gik så dårligt, og derfor havde vi sandelig ikke råd til det, og det var lidt det samme, som den konservative ordfører var inde på. Det viser efter min mening en manglende vilje til ærligt at gå ind i en debat om disse ting, og jeg tror, vi har brug for det, hvis vi vil føre indkomstpolitik, og det er der jo til gengæld bred enighed om her i folketinget.

Jeg synes også, at man i spørgsmålet om obligatorisk eller frivilligt må overveje, hvad den historiske udvikling faktisk fortæller os. Vi har nu i snart 30 år haft en udbyttedelingslov. Vi har i ca. 15 år haft mulighed for medarbejderaktier, men ikke desto mindre er vi ikke kommet ret meget længere på området. Det synes jeg peger på, at vi har brug for at gå andre veje, at det ikke bare kan nytte noget at se på de frivillige ordninger.

Det andet, jeg synes man skal huske i forbindelse med obligatorisk/frivilligt, er, at det heller ikke kan nytte noget, at vi bare støtter os til tro og håb, hvis vi virkelig vil sikre os, at vi får de investeringer, vi har brug for. En periode med krise har vist os alt for godt, at vi ikke uden videre kan regne med de nødvendige investeringer, og det er præcis noget af det, man kunne opnå gennem et forslag med obligatorisk overskudsdeling.

Dernæst vil jeg gå over til at sige lidt om spørgsmålet om fondsdannelser. Jeg vil minde om, at denne debat i høj grad blev inspireret af hr. Lykketoft, som på et radikalt stævne sagde nogle ting, som vi var mange der følte var en åbning. Det, der blev sagt, var i høj grad noget, der vedrørte spørgsmålet om fondsdannelse.

Jeg vil gerne citere ganske kort fra Jyllands-Posten den 9. januar, hvor ifølge bladet hr. Lykketoft har sagt:

»I forhold til for 15 år siden, da diskussionen om ØD startede, har vi fået alle de styringsmekanismer, vi har ønsket at få med kollektive fonde. Nu handler det om en form for deling af kapitaldannelsen og ejendomsretten til kapitaldannelsen, der primært er decentral. Den eneste grund til, at der skal være et centralt element, er, at den deling skal være obligatorisk, og hvis virksomhederne ikke vil betale med aktier og indflydelse i virksomheden, så skal der være et sted, hvor pengene kan sendes hen. Men den helt overvejende vægt ligger på det decentrale system; det er rygstødet for en større medbestemmelse for de ansatte.«

Det er ord, som jeg i meget høj grad kan tilslutte mig, og som jeg synes peger på det, som vi alle sammen bør have for øje, nemlig at denne debat har varet meget længe, og at vi derfor har brug for at tage den op med nye præmisser.

Men jeg synes også, det rejser et spørgsmål til socialdemokratiet i forbindelse med det, hr. Svend Auken sagde, for hr. Svend Auken var noget mystificeret over det, som det radikale venstre havde skrevet i forslaget om, at der ikke skulle være fondsdannelser, og så sagde hr. Svend Auken – og jeg tror, jeg citerer nogenlunde direkte – at der skal være en betydelig lokal islæt byggende på fælleseje, og at det er meget vigtigt at bevare solidariteten.